

Retningslinjer for formidling på kulturinstitutionslaget på HistoriskAtlas.dk

HistoriskAtlas.dk er et interaktivt, digitalt atlas, der har til formål at lave stedbaseret formidling af den lokale og nationale historie i tekst, lyd og billeder. Målet er at øge kendskabet til den lokale historie, og at styrke historiefortællingen i Danmark. På HistoriskAtlas.dk fortælles væsentlig og faktabaseret historie – af kulturinstitutioner og af borgere. Velkommen til 😊

Brugsbetingelser og ansvar

Retningslinjerne udstikker de grundlæggende rammer for indhold og formidling på HistoriskAtlas.dk. Betingelsen for, at din kulturinstitution kan formidle på HistoriskAtlas.dk er, at jeres formidling overholder retningslinjerne.

HistoriskAtlas.dk stiller en formidlingsplatform til rådighed for jer, men bærer **ikke** ansvaret for det formidlede indhold på websitet. Det er jeres ansvar, at det I deler på HistoriskAtlas.dk er korrekt, og ikke krænker ophavsretten, er personfølsomt eller på anden måde er krænkende.

Hvis vi skønner, at I ikke overholder retningslinjerne, eller ikke retter op på forhold, der krænker dem, så forbeholder vi os retten til, på et hvilket som helst tidspunkt, at slette jeres formidling og profiler på HistoriskAtlas.dk

Læse mere i "[Brugsbetingelser og ansvarsfraskrivelse](#)" på HistoriskAtlas.dk.

God formidling på HistoriskAtlas.dk

Relevant og væsentligt indhold

På HistoriskAtlas.dk kan I formidle jeres viden om alt fra arkæologiske fund, fortidsminder, mindesmærker og bygninger til gårdhistorie, kirker, skibsforlis, krigshistorie og meget mere.

Alt det I formidler skal være væsentlig historisk viden, som skal kunne knyttes til et geografisk sted på et kort. Formidlingen skal bygge på anerkendt og opdateret viden. Der er også plads til at fortælle en skrøne eller legende, der knytter sig til et sted på HistoriskAtlas.dk. Bare husk at gøre opmærksom på, at I nu har bevæget sig bort fra det faktuelle.

Hvad er væsentlig viden

Start med at stille jer selv spørgsmålet om det I gerne vil formidle er virkelig interessant – ikke bare for jer selv, men også for alle andre? Hvis ikke, så lad være med at lave en fortælling!

Hvis I f.eks. kun har et navn, et matrikelnummer, et billede eller et årstal, der kan knyttes til et sted, så skal det ikke formidles HistoriskAtlas.dk. Her drejer det sig om at formidle en historie med indhold, ikke om at registrere. Der skal altså være noget "kød" på jeres historie.

Der er fokus på den væsentlige historie og den gode fortælling på HistoriskAtlas.dk. Pejlemærker kan være, om der knytter sig en god, sjov eller tankevækkende historie til lokaliteten. Om det, I gerne vil fortælle, enten er repræsentativt eller atypisk for tiden og stedet, om der er særegne karakteristika etc.

Det er ofte bedre at udvælge og fortælle om nogle af de typiske/atypiske møller langs en mølleå, frem for at fortælle om alle møllerne. Lav hellere færre lokaliteter med en høj kvalitet, end flere mere "magre" fortællinger.

Hvem skriver om hvad

I kan formidle historisk viden, der ligger inden for jeres eget faglige og geografiske virkefelt - bare det opfylder væsentlighedskriteriet, og det kan knyttes til et geografisk sted på et kort.

Som udgangspunkt skriver man ikke om noget, der allerede er formidlet i en fortælling på HistoriskAtlas.dk - både af respekt for den kulturinstitution, som har oprettet fortællingen, men også af hensyn til brugernes oplevelse af HistoriskAtlas.dk. Det er ikke interessant eller spændende at læse om den samme ting flere gange!

Sidder I inde med relevant og ufortalt viden, og ønsker I at bidrage med relevant merviden til en fortælling, der allerede er oprettet, så skal I kontakte den kulturinstitution, der har oprettet den, for at lave et samarbejde om lokaliteten.

Kan I ikke blive enige om, hvem der skal formidle, og hvad, der skal formidles, så kan HistoriskAtlas.dks redaktionsudvalg bistå og træffe afgørelse. I kan kontakte redaktionsudvalget her: info@HistoriskAtlas.dk.

Minimumskrav til fortællingerne på HistoriskAtlas.dk

En fortælling skal som minimum rumme titel, introtekst, et faneblad og et billede. En god overskrift, introtekst og interessante billeder er rygraden i god formidling på HistoriskAtlas.dk, og er med til at sikre, at netop jeres fortælling bliver set.

- **Titel:** Brug det officielle navn, der knytter sig til jeres fortælling, hvis den har et sådan. Titlen skal være præcis og letlæselig – tænk titlen som overskriften på en avisartikel. Sæt en stedbetegnelse på, hvis det I skriver om, kunne tænkes at have navnefæller andre steder. Der findes mange "Rådhuset", "Østengårde" og "Strandvejen". Skriv "Rødbyhavns første havneskole" frem for "Havneskolen". Skriv "Roepigerne i Saksøbing" frem for "Roepigerne". Skriv "Fuglse Mølle" frem for "Fuglse Mølle, Møllevej 22". Undgå at skrive adresser, matrikelnumre og at lave opremsninger.
- **Introtekst:** Lav en fængende og letforståelig appetitvækker svarende til den tekstbid, der står med fede typer under overskriften på en avisartikel. Introen skal fange læserne, så de får lyst til at læse mere.
- **Emner og perioder:** Tilknyt relevante emner, perioder og årstal til fortællingen, så jeres læsere hurtigt kan orientere sig i fortællingens tids- og emnemæssige placering. Hvis I sætter årstal på, kan HistoriskAtlas.dk endvidere vise jeres fortælling på forskellige tidslinjer.
- **Billeder:** I skal som minimum uploade ét billede med en forklarende billedtekst til fortællingen. Vælg et godt billede, der illustrerer den historie eller det sted, som I gerne vil fortælle om.
- **Rettigheder til tekster og billeder:** **Husk** at mærke jeres billeder med den korrekte Creative Commons licens i forhold Ophavsretsloven. I kan læse nærmere om Ophavsretsloven her: <http://kum.dk/kulturpolitik/ophavsret/billedkunst-og-fotografier/>. **Ophavsretten skal respekteres.** I skal derfor have afklaret rettighederne til tekster og fotos, inden I offentliggør dem på HistoriskAtlas.dk. I må ikke offentliggøre personfølsomme oplysninger og fotos, ligesom I heller ikke må offentliggøre private fotos af nulevende personer uden deres samtykke.
- **Faneblade:** I skal som minimum oprette ét faneblad, hvor I udruller jeres fortælling. Brug fanebladet som brødteksten i en avisartikel, hvor historien fortælles med flere detaljer. Gør faneteksten indbydende og letlæselig ved at opdele den i afsnit, og lav gerne mange overskrifter (i fed). Opdel hellere teksten på flere faner, frem for at klumpe en stor tekstmængde sammen på en enkelt fane.
- **Litteratur- og kildehenvisninger.** Skriv ikke litteratur- og kildehenvisninger ind i selve teksten på fanerne. Skriv henvisningerne i slutningen af teksten på de enkelte faner. Der er også mulighed for at lave aktive links til eksterne websites. En fortælling kan også beriges med "aktive litteraturhenvisninger" – links til opslag/søgninger i www.bibliotek.dk på særlig litteraturfane. Disse links laves af formidlere fra bibliotekerne.

Gode råd til formidling på internettet

Når I formidler på HistoriskAtlas.dk, så skriv med internettets og skærbilledets fordele og ulemper for øje. Fortæl, men skriv **kort** og **præcist** og **KOM TIL SAGEN**.

Når vi læser på internettet, og særligt når vi læser på smartphones og tablets, så er vores opmærksomhed flygtig. Man kigger på noget, skimmelæser, og så er man hurtigt videre. Man stopper kun, hvis man falder over noget, der er særligt interessant. Sådan er det sikkert også for mange af dem, der vil kigge på jeres fortælling på HistoriskAtlas.dk.

Hvis I gerne vil sikre jer, at jeres læser ser hele jeres fortælling, og får det vigtigste med, så skal I altså skrive jeres tekst anderledes, end hvis det var en almindelig bog- eller artikeltekst.

I korte træk handler det om, at I med fordel kan

- **skrive det vigtigste først.** Struktur fortællingen, så de bedste historier og pointer kommer først, frem for slavisk at fortælle i en kronologisk rækkefølge. Begynd med det særligt interessante, og flet derefter de mere "almindelige" relevante oplysninger ind. Skal I f.eks. skrive om Sankt Bendts Kirke i Ringsted, så indled med at fortælle, at den er gravkirke for Valdemarene eller, at det er en af de tidlige, store danske teglstenskirker. Derefter kan I altid fortælle, at den er bygget i 1145, og at den er lavet af stenkvadre – som de fleste andre middelalderkirker også er!
- **skrive korte sætninger.** Sæt om muligt punktum i stedet for komma
- **undgå at lave indskudte sætninger og ledsætninger**
- **opdele teksten i små afsnit**, der så vidt muligt kun omhandler ét emne. Lav mange overskrifter og underoverskrifter, og marker dem med "fed"
- **bruge dine egne ord.** Skriv ikke ordret af efter udgivne tekster uden at angive kilden. Det kan være ulovligt i forhold til ophavsretten på materialet. Hvis I omskriver eller citerer en tekst, så angiv altid kilden enten med en parentes i teksten, eller med en note nederst.

Redaktionel organisering

Alle formidlere fra kulturinstitutioner på HistoriskAtlas.dk skal som udgangspunkt være tilknyttet et arkiv, bibliotek eller museum, der er medlem af Foreningen HistoriskAtlas.dk. Redaktionsudvalget kan i særlige tilfælde dispensere herfra.

Skribenter

En skribent er en formidler fra et arkiv, bibliotek eller museum. Skribenterne laver fortællingerne på HistoriskAtlas.dk, men kan ikke publicere dem selv. En skribent sender i stedet deres fortællinger til gennemsyn og publicering hos deres redaktør. Alle skribenter skal have en redaktør tilknyttet. Har man ikke en mulig redaktør i sit netværk, så kan redaktionsudvalget hjælpe med at finde en.

Redaktører

En redaktør er en repræsentant for et arkiv, bibliotek eller museum. Redaktørens opgave er at sikre kvaliteten fagligt og formidlingsmæssigt, samt en nogenlunde formmæssig ensartethed, i fortællingerne på HistoriskAtlas.dk.

En redaktør kan have en eller flere skribenter tilknyttet fra en eller flere kulturinstitutioner. Redaktøren får automatisk tilsendt lokaliteter til gennemsyn og publicering fra deres tilknyttede skribenter. Nogle redaktører laver også fortællinger på HistoriskAtlas.dk, og kan i så fald selv publicere dem.

Redaktøren har ansvar for at meddele HistoriskAtlas.dk, hvis en af vedkommendes skribenter skal inaktiveres (f.eks. ved ophør af ansættelse)

Lokaladministratorer

En lokaladministrator er tovholder for en gruppe kulturinstitutioners (f.eks. et arkivsamvirke, en museumssammenslutning) formidling på HistoriskAtlas.dk. Lokaladministratorens opgave er at være med at koordinere kulturinstitutionernes formidlingsindsats på HistoriskAtlas.dk. Lokaladministratoren kan selv aktivere/inaktivere skribenter og redaktører for de kulturinstitutioner, som vedkommende er lokaladministrator for.

Rigtig god fornøjelse

Vi glæder os til at se, hvad du deler på HistoriskAtlas.dk 😊

Brug for hjælp? Kontakt redaktionsudvalget på mail info@HistoriskAtlas.dk